

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobců: a) N. M., b) nezl. A. M., c) nezl. A. M.**, zastoupení JUDr. Milanem Strnadem, advokátem, se sídlem Žitná 8/561, Praha 2, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 7 Az 222/2003 - 23 ze dne 17. 1. 2005,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobců, advokátovi JUDr. Milanu Strnadovi, **se určuje** odměna za zastupování ve výši 3837,80 Kč. Odměna bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) kasační stížností podanou dne 26. 1. 2005 napadají rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 7 Az 222/2003 - 23 ze dne 17. 1. 2005, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného vydanému ve II. stupni správního řízení č. j. OAM - 1354/AŘ - 2002 ze dne 17. 9. 2003, kterým byl zamítnut rozklad stěžovatelů proti předchozímu rozhodnutí žalovaného vydanému v I. stupni správního řízení ze dne 28. 11. 2001, č. j. OAM - 1526/VL - 10 - PH - 2000, kterým nebyl stěžovatelům udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona

č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“), a kterým bylo zároveň rozhodnuto o tom, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 téhož zákona.

Stěžovatelé ve své kasační stížnosti, k výzvě soudu řádně doplněné, namítají, že při rozhodování nebyl coby možný důvod azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu dostatečně posouzen zdravotní stav nezletilého stěžovatele b), a to přesto, že tato skutečnost byla stěžovatelkou a) namítána již v průběhu správního řízení a byla Městskému soudu známa z dostupného spisového materiálu. Zdravotní stav stěžovatele b) je přitom dokládán lékařskou zprávou. Kromě toho stěžovatelé namítají, že Městský soud v Praze rozhodl věc bez jednání, ač k tomu nebyly splněny důvody. Stěžovatelka a) sice obdržela výzvu podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ale byla znevýhodněna, neboť nerozumí a nepíše česky tak dobře, aby mohla řádně posoudit právní důsledky. Formálně jsou pak uvedeny kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., ohledně nichž se stěžovatelé omezili na parafrázi textu těchto ustanovení. Z uvedených důvodů stěžovatelé navrhuji, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatelé rovněž žádají o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její důvodnost a navrhuje zamítnutí.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil, že stěžovatelka a), matka obou zbylých nezletilých stěžovatelů, poukazovala v průběhu správního řízení na své problémy s mafií; její manžel začal podnikat, půjčil si peníze, následně zmizel a stěžovatelka a) o něm od té doby již neslyšela. Po čase přišli za stěžovatelkou neznámí lidé, požadovali vrácení půjčených peněz a začali jí vyhrožovat. Žádost o udělení azylu dále stěžovatelka odůvodňovala tím, že pro nedostatek peněz dlužila za byt, bylo rozhodnuto, že jim byt bude odebrán, dále stěžovatelka poukazovala na potřebu legalizovat si v České republice pobyt, na otevření úložiště jaderného odpadu v zemi původu v blízkosti jejich předchozího bydliště a na to, že chce dětem zajistit lepší život včetně podmínek zdravotních. Žalovaný dospěl k závěru, že podmínky pro udělení azylu nejsou v případě stěžovatelů splněny, a stěžovatelům azyl neudělil, jimi podaný rozklad pak žalovaný ve II. stupni správního řízení zamítl a věcně se s prvostupňovým rozhodnutím ztotožnil. Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil, že stěžovatelé napadli rozhodnutí žalovaného žalobou, v níž namítali vady řízení z důvodu porušení některých ustanovení správního řádu, argumentačně se omezili na jejich zkrácenou parafrázi, dále popisovali situaci v zemi původu, poukazovali na obavy z mafie, od níž jim hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení. Rovněž namítali splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a pro konstataci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, dále namítali splnění podmínek pro udělení tzv. humanitárního azylu (formálně tu nepřesně poukázali na § 13 zákona o azylu). Městský soud v Praze jeho žalobu zamítl. Rozsudek byl stěžovatelce a) doručen dne 21. 1. 2005.

Stěžovatelé byli účastníky řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.); kasační stížnost je tak podána osobami oprávněnými. Byla podána včas (§ 106 odst. 6 s. ř. s.), přitom jde o kasační stížnost přípustnou, neboť stěžovatelé namítají vady řízení před žalovaným, pro které měl Městský soud v Praze jeho rozhodnutí zrušit, což neučinil (v otázce nezohlednění zdravotního stavu nezletilého stěžovatele b/), a dále pak vadu řízení

před Městským soudem v Praze (v otázce nesplnění podmínek pro rozhodnutí věci bez jednání). Jsou tak uplatněny kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

Za této situace Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a z uplatněných kasačních důvodů přezkoumal (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o otázku míry zohlednění zdravotního stavu stěžovatele b) při rozhodování žalovaného, pak předně zdravotní stav nebyl skutečností, jež by měla být zohledňována při rozhodování podle § 12 zákona o azylu, a již z toho důvodu nemůže být tato námitka důvodnou. Rozhodujícím tu bylo posouzení, zda jsou v případě stěžovatelů splněny podmínky pronásledování. Tím je ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu ve znění účinném v době rozhodování žalovaného třeba rozumět ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v zemi stěžovatelova původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Azyl přitom mohl být udělen tehdy, pokud by v řízení o udělení azylu bylo zjištěno, že stěžovatelé (nebo některý z nich) jsou pronásledováni za uplatňování politických práv a svobod (§ 12 písm. a/ zákona o azylu), nebo že mají má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství mají (§ 12 písm. b/ zákona o azylu). Městský soud v Praze přitom nepochybil, pokud se k posouzení zdravotního stavu stěžovatele b) při přezkumu rozhodnutí žalovaného o otázce splnění podmínek podle § 12 zákona o azylu nevyjádřil, neboť zdravotní stav stěžovatele nebyl ve vztahu k § 12 zákona o azylu namítán. Přezkum, jak jej Městský soud v Praze realizoval, byl podle § 75 odst. 2 věta první s. ř. s. determinován právě žalobními body, z nichž žádný k tomuto problému nesměřoval.

Pokud jde o přezkum rozhodnutí žalovaného Městským soudem v Praze v otázce neudělení tzv. humanitárního azylu, i zde platí, co bylo o neuplatnění argumentu zdravotního stavu uvedeno shora. Stěžovatelé nenapadli, že by se žalovaný nezabýval zdravotním stavem některých z nich, a Městskému soudu v Praze tak s ohledem na formulaci žalobních bodů nezbylo, než stěžovatelům podat informaci o míře, v jaké lze přezkum otázky neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu realizovat, a takto omezený přezkum v obecné míře odpovídající míře obecnosti uplatněného žalobního bodu pak provést. To Městský soud v Praze také učinil. Humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu může být správním orgánem udělen pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok a posouzení důvodů v každém konkrétním případě je otázkou správního uvážení žalovaného. Rozhodnutí správního orgánu, které je založeno na zákonem stanoveném správním uvážení, podléhá soudnímu přezkumu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického uvažování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Úsudek správního orgánu pak musí najít řádný odraz v odůvodnění rozhodnutí, aby bylo zřejmé, z jakých podkladů bylo vycházeno, jak tyto podklady byly vyhodnoceny a k jakému závěru správní orgán dospěl. Pokud tedy Městský soud v Praze osvětlil stěžovatelům míru svého možného přezkumu a postup správního orgánu shledal postupem zákonným a žádným způsobem nepřekračujícím meze volné úvahy správního orgánu, která je v § 14 zákona o azylu žalovanému umožněna, pak ani zde není, čeho by mohl Nejvyšší správní soud Městskému soudu v Praze vytknout. Ani tato námitka není důvodnou.

Totéž platí o poslední z námitek směřující do nesplnění podmínek pro rozhodnutí bez jednání. Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud přezkoumávající rozhodnutí správního orgánu rozhodnout bez jednání také tehdy, pokud s tím účastníci řízení souhlasí; souhlas je předpokládán též tehdy, pokud se účastník nevyjádří do dvou týdnů od doručení výzvy. Výzva obsahující též poučení o marných důsledcích uplynutí lhůty pro vyjádření byla stěžovatelce a) jako zákonné zástupkyni obou zbylých nezletilých stěžovatelů doručena dne 25. 5. 2004, ta na ně ve lhůtě ani po jejím uplynutí nijak nereagovala. Za této situace, kdy stěžovatelka nepochopení výzvy či neporozumění jejímu obsahu nenamítala ihned po jejím obdržení od Městského soudu v Praze a neporozumění výzvě nadto nenamítá ani nyní, neboť skutečnost, že „... nerozumí a nepíše česky tak dobře ...“, dává do souvislosti s následkem, podle něhož nemohla „... posoudit právní důsledky ...“, nemůže být tato námitka nyní shledána důvodnou. Případnou nemožnost posouzení právních následků ani její posouzení nesprávné nelze totiž přičítat k tíži procesního postupu, jaký Městský soud v Praze zvolil.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal namítané vady řízení před žalovaným, pro které by mělo být jeho rozhodnutí Městským soudem v Praze rušeno, ani neshledal namítanou vadu řízení před Městským soudem v Praze. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé neměli ve věci úspěch, proto jim právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Usnesením Městského soudu v Praze č. j. 7 Az 222/2003 - 41 ze dne 18. 2. 2005 byl stěžovatelům ustanoven zástupcem advokát JUDr. Milan Strnad. Tomu Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za tři úkony právní služby spočívající v první poradě s klienty včetně převzetí a přípravy zastoupení, v další poradě a v doplnění kasační stížnosti v celkové výši 3000 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b), c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů, společně se třemi režijními paušály v celkové výši 225 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, to vše zvýšeno o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, neboť ustanovený zástupce prokázal, že je jejím plátcem, celkem tedy 3837,80 Kč. Soud přitom přiznal odměnu, jakoby ustanovený zástupce zastupoval toliko stěžovatelku a), neboť toliko jejím jménem mohl právní úkony činit, toliko jí fakticky případné úkony právní služby poskytoval. Nejde tak o situaci, na níž by dopadal § 12 odst. 4 advokátního tarifu. Pokud jde o nahlédnutí do spisu, takové nahlédnutí po podání kasační stížnosti není zpravidla úkonem, za který by byla odměna přiznávána, a okolnosti zvláštního zřetele hodné, jež by přiznání odměny odůvodňovaly, nebyly shledány. Za nahlédnutí do spisu tedy nebyla odměna přiznána, neboť nahlédnutí, k němuž došlo dne 4. 3. 2005, se nijak neprojevovalo v dalších úkonech ustanoveného právního zástupce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. prosince 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu